

Третинник О.В.
студентка 2 курсу магістратури, напрям підготовки «Середня освіта
(Мова і література (англійська))»,
Мукачівський державний університет
Розман І.І.
кандидат педагогічних наук, доцент,
Мукачівський державний університет

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

У статті розглянуто важливість застосування інтерактивних засобів для покращення успішності учнів та урізноманітнення дидактичного матеріалу. Проаналізовано види та типи інформаційно-комунікативних прийомів, а також способи їх застосування на уроці.

Ключові слова: ІКТ, електронні навчальні засоби, імітаційні програмні засоби, моделюючі програмні засоби, інтернет-ресурси.

Використання новітніх інформаційних технологій у процесі викладання іноземної мови є одним з найважливіших аспектів вдосконалення процесу навчання, збагачення методичних засобів і прийомів, які дозволяють урізноманітнити форми праці та зробити урок цікавим і пам'ятним для учнів.

Електронні навчальні засоби є одним із напрямів використання ІКТ у сфері іншомовної освіти. Вони поєднують у собі функції підручника, довідково-інформаційного посібника, тренажера, вчителя та контролюючого засобу. Електронні навчальні матеріали володіють такими ознаками, як: зручність у роботі з матеріалом, самостійна робота учнів, простота використання електронних програм, можливість використання Інтернет-ресурсів, наявність мультимедійних компонентів, використання тестів та перевірок знань учнів [5].

Інтерпретацію поняття "засоби навчання" можна знайти в науковій психолого-педагогічній і технічній літературі. Так, на думку П.І. Підкасистого, засоби навчання – це матеріальні й матеріалізовані предмети, які викладач застосовує для викладання навчального матеріалу [1].

У свою чергу, Д.В. Чернилевський трактував це поняття так: "Електронні засоби навчання – програмні засоби навчального призначення, у яких відображена певна предметна галузь, у тій або іншій мірі реалізована технологія її вивчення, забезпечені умови для реалізації різних видів навчальної

діяльності" [2, с. 369]. На думку науковця, електронні засоби навчання, що використовують у навчальних цілях за методичним призначенням, можна класифікувати так:

- навчальні програмні засоби – призначені для узагальнення суми знань, формування вмінь і навичок навчальної або практичної діяльності, а також забезпечення необхідного рівня засвоєння, що встановлюється під час зворотного зв'язку;

- програмні засоби (системи) – тренажери, призначені для відпрацьовування вмінь, навичок навчальної діяльності, самопідготовки;

- контрольні програмні засоби – призначені для контролю (самоконтролю) рівня оволодіння навчальним матеріалом;

- інформаційно-пошукові програмні системи, інформаційно-довідкові програмні засоби – призначені для формування вмінь і навичок із систематизації інформації;

- імітаційні програмні засоби – призначені для вивчення певного аспекту реальності, його основних структурних або функціональних характеристик за допомогою обмеженої кількості параметрів;

- моделюючі програмні засоби – призначені для створення моделі об'єкта, явища, процесу або ситуації (як реальних, так і "віртуальних") з метою їх вивчення;

- демонстраційні програмні засоби – призначені для наочного подання навчального матеріалу, візуалізації досліджуваних явищ, процесів і взаємозв'язку між об'єктами;

- навчально-ігрові програмні засоби – призначені для "програвання" навчальних ситуацій;

- дозвільні програмні засоби – призначені для організації позааудиторної роботи, що мають на меті розвиток уваги, реакції, пам'яті тощо.

За Башмаковим О.І. електронні засоби навчання поділяються на чотири класи [3, с. 24].

Перший клас електронних засобів навчання – засоби теоретичної і технологічної підготовки:

- електронний підручник – основне електронне видання, створене на високому науковому і методичному рівнях, яке повністю відповідає Державному освітньому стандарту певних спеціальностей [4];

- комп'ютерна навчальна програма – призначена для навчання найважливіших розділів дисципліни, використовують для проведення групових занять у комп'ютерних класах і для ефективної організації самостійної роботи;

– комп'ютерна система контролю знань – визначення рівня знань з певної дисципліни, розділу, теми або фрагменту предметної галузі й оцінювання з урахуванням встановлених кваліфікаційних вимог.

Другий клас електронних засобів навчання – засоби практичної підготовки:

– електронний задачник – засіб для вироблення вмінь і навичок розв'язання типових практичних завдань, а також розвитку пов'язаних з ними здібностей;

– комп'ютерний тренажер – пристрій, у якому як модель об'єкта управління, так і робоче місце учнів й вчителя реалізовані завдяки комп'ютерним засобам.

Третій клас електронних засобів навчання – допоміжні засоби:

– комп'ютерний лабораторний практикум – засіб підтримки автоматизованих лабораторних робіт, у межах яких об'єкти, що вивчаються, процеси і середовище діяльності використовують за допомогою експериментів з їх моделями;

– комп'ютерний довідник – інформаційна база за певною дисципліною, що забезпечує можливість використовувати її в навчальному процесі;

Четвертий клас електронних засобів навчання – комплексні засоби:

– комп'ютерний навчальний курс для підготовки за певною дисципліною, у якому інтегровані функції або засоби для розв'язування основних завдань теоретичної, технологічної і практичної підготовки.

Отже, новітні комп'ютерні технології навчання дають змогу вчителю організувати самостійну роботу кожного учня. Практично до будь-якого розділу підручника можна підібрати матеріал та застосувати його на уроці як допоміжний засіб при введенні нового лексичного чи граматичного матеріалу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Педагогика: учебн. пособие [для студентов педагогических вузов и педагогических колледжей] / под ред. П. И. Пидкасистого. – М.: Педагогическое общество России, 1998. – 640 с.
2. Чернилевский Д. В. Дидактические технологии в высшей школе: учеб. пособие для вузов / Д. В. Чернилевский. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2002. – 437 с. – (Серия "Педагогическая школа: XXI век").
3. Башмаков А.И. Разработка компьютерных учебников и обучающих систем: монография / А.И. Башмаков, И.А. Башмаков. – М.: Информационно- издательский дом "Филинь", 2003. – 616 с.

4. Дьяченко М. И. Психология высшей школы / М.И. Дьяченко, Л.А. Кандыбович. – [2-е изд., перераб. и доп.]. – Минск: Изд-во БГУ, 1981. – 383 с.
5. Бігич О.Б. Результати апробації мультимедійного електронного посібника «Планування уроку англійської мови в початковій школі» / О.Б. Бігич [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/20_PRNiT_2007/Pedagogica/23819.doc.htm

The article deals with the importance of using interactive tool in order to improve pupil's progress and to diversify didactic material. Aspects and types of informational and communicative methods and also manners of their using on the lesson were analyzed.

Key words: ICT, electronic teaching devices, imitation software tools, simulating software tools, Internet resources.

УДК 373.3.091.3-052:159.952.13

Феньов Я.І.
викладач циклової комісії педагогіки,
психології та фізичного виховання,
Гуманітарно-педагогічний коледж МДУ

ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ НЕТРАДИЦІЙНИХ УРОКІВ

У статті розкрито поняття пізнавальної діяльності, визначено основну мету проведення нетрадиційних уроків, розглянуто основні форми нетрадиційних уроків у сучасній шкільній практиці та їх класифікація, проаналізовано основні переваги та недоліки нетрадиційних форм навчання та визначено перспективи їх подальшого використання у педагогічному процесі.

Ключові слова: пізнавальна діяльність, пізнавальна активність, інтерес до навчання, нетрадиційний урок.

Відповідно до завдань Національної доктрини розвитку освіти України головним стратегічним напрямком розвитку системи освіти є трансформація освіти у світовий простір, вирішення проблеми особистісно орієнтованого навчання, тобто такого навчання, в якому особистість учня була б у центрі уваги педагога, а пізнавальна діяльність дитини була б провідною.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>